

EFTAN VALVONTAVIRANOMAISEN SUOSITUS

N:o 150/06/KOL

annettu 17 päivänä toukokuuta 2006,

rehujen yhteensovitetusta tarkastusohjelmasta vuodeksi 2006

EFTAN VALVONTAVIRANOMAINEN, joka

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 109 artiklan ja pöytäkirjan 1,

ottaa huomioon EFTA-valtioiden sopimuksen valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan b alakohdan ja pöytäkirjan 1,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen liitteessä I olevan II luvun 31a kohdassa tarkoitetun säädöksen (*Neuvoston direktiivi 95/53/EY, annettu 25 päivänä lokakuuta 1995, rehujen virallisen valvonnan järjestämistä koskevista periaatteista*)⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna ja sellaisena kuin se on mukautettuna ETA-sopimukseen sopimuksen pöytäkirjalla 1, ja erityisesti sen 22 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) EFTA-valtiot totesivat vuonna 2005, että eräiden ongelmien selvittämiseksi on tarpeen toteuttaa vuonna 2006 yhteensovitettu tarkastusohjelma.
- (2) Vaikka ETA-sopimuksen liitteessä I olevan II luvun 33 kohdassa tarkoitetussa säädöksessä (*Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/32/EY, annettu 7 päivänä toukokuuta 2002, haitallisia aineista eläinten rehuissa*)⁽²⁾, sellaisena kuin se on muutettuna, vahvistetaan aflatoksiini B1:n enimmäispitoisuus rehuissa, muista mykotoksiineista, kuten okratoksiini A:sta, tsearalenonista, deoksinivalenolista, fumonisiineista sekä T-2- ja HT-2-toksiineista ei ole annettu ETA-sääntöjä. Tietojen hankkiminen pistokokeiden avulla kyseisten mykotoksiinien esiintymisestä olisi hyödyllistä, kun arvioidaan tilannetta asianmukaisen lainsäädännön kehittämisen kannalta. Lisäksi tietyt rehuaineet, kuten viljat ja öljysiemet ovat sadonkorjuu-, varastointi- ja kuljetusolojen vuoksi erityisen alttiita mykotoksiinikontaminaatiolle. Koska mykotoksiinipitoisuudet vaihtelevat vuosittain, kaikista mainituista mykotoksiineista on aiheellista kerätä tiedot useammilta peräkkäisiltä vuosilta.
- (3) Aikaisemmat tarkastustulokset antibioottien ja kokkidiostaattien esiintymisestä tietyissä sellaiselle eläinlajille tai -ryhmälle, jonka osalta mainitut vaikuttavat aineet ovat kiellettyjä, tarkoitetuissa rehuissa, osoittavat, että tämän-tyyppisiä rikkomisia esiintyy edelleen. Lisäksi ETA-

sopimuksen liitteessä I olevan II luvun 1a kohdassa tarkoitetun säädöksen (*Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1831/2003, annettu 22 päivänä syyskuuta 2003, eläinten ruokinnassa käytettävistä lisäaineista*)⁽³⁾ 11 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti on tärkeää varmistaa, että rehun lisäaineena käytettävät antibiootit todella poistetaan vaiheittain käytöstä.

- (4) Koska Norjalle ja Islannille on myönnetty poikkeuksia ETA-sopimuksen liitteessä I olevasta II luvusta ja erityisesti ETA-sopimuksen liitteessä I olevan II luvun 1a kohdassa tarkoitetusta säädöksestä (*Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1831/2003*, on arvioitava, onko Norjan ja Islannin syytä osallistua tämän suosituksen liitteen II soveltamisalaan kuuluviin ohjelmiin, jotka koskevat rehun lisäaineina kiellettyjä aineita.
- (5) On tärkeää varmistaa, että rajoitukset, jotka koskevat eläinperäisten rehuaineiden käyttöä rehuissa, on pantu tosiasiallisesti täytäntöön sellaisina kuin niistä säädetään asiaa koskevassa ETA:n lainsäädännössä.
- (6) Koska Islannille on myönnetty poikkeuksia ETA-sopimuksen liitteessä I olevasta I luvusta, on arvioitava, onko Islannin syytä osallistua tämän suosituksen liitteen III soveltamisalaan kuuluviin ohjelmiin, jotka koskevat eläinperäisten rehuaineiden tuotantoa ja käyttöä koskevia rajoituksia.
- (7) On syytä varmistaa, ettei hivenaineisiin kuuluvien kuparin ja sinkin määrä sianrehuseoksissa ylitä niitä enimmäispitoisuuksia, joista säädetään ETA-sopimuksen liitteessä I olevan II luvun 13q kohdassa tarkoitettussa säädöksessä (*Komission asetus (EY) N:o 1334/2003, annettu 25 päivänä heinäkuuta 2003, eräiden hivenaineiden ryhmään kuuluvien rehun lisäaineiden hyväksymisedellytysten muuttamisesta*)⁽⁴⁾, sellaisena kuin se on muutettuna. Norjan osallistumista liitteen IV soveltamisalaan kuuluviin ohjelmiin on arvioitava ottaen huomioon sille ETA-sopimuksen liitteessä I olevasta II luvusta myönnetty poikkeukset.

Tässä suosituksessa säädetyt toimenpiteet ovat EFTAn valvontaviranomaista avustavan EFTAn kasvi- ja rehuromitean lausunnon mukaiset,

⁽¹⁾ EYVL L 265, 8.11.1995, s. 17. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/46/EY (EYVL L 234, 1.9.2001, s. 55).

⁽²⁾ EYVL L 140, 30.5.2002, s. 10. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2006/77/EY (EUVL L 271, 30.9.2006, s. 53).

⁽³⁾ EUVL L 268, 18.10.2003, s. 29. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 378/2005 (EUVL L 59, 5.3.2005, s. 8).

⁽⁴⁾ EUVL L 187, 26.7.2003, s. 11. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1980/2005 (EUVL L 318, 6.12.2005, s. 3).

SUOSITTA A SEURAAVAA:

1. Suositetaan, että EFTA-valtiot toteuttavat vuonna 2006 yhteensovitetun tarkastusohjelman, jolla pyritään selvittämään seuraavat asiat:

- a) mykotoksiinien (aflatoksiini B1:n, okratoksiini A:n, tsearalenonin, deoksinivalenolin, fumonisiinien sekä T-2- ja HT-2-toksiinien) pitoisuudet rehuissa sekä määrittäminen menetelmät; näytteenotto olisi toteutettava sekä satunnais- että kohdennetulla otannalla; kohdennetussa otannassa näytteiden olisi oltava rehuaineita, joissa epäillä olevan korkeita mykotoksiinipitoisuuksia, esimerkiksi vilja- tai öljykasvien siemeniä tai öljymäisiä hedelmiä tai niistä tehtyjä tuotteita ja sivutuotteita taikka rehuaineita, joita on varastoitu pitkään tai kuljetettu meritse pitkiä matkoja; aflatoksiini B1:n osalta on kiinnitettävä erityistä huomiota muille lypsyläimille kuin lypsylehmille tarkoitettuihin rehuseoksiin; tarkastusten tuloksista olisi raportoitava liitteessä I esitettyä mallia käyttäen;
- b) kokkidiostaatit ja/tai histomonostaatit, tiettyjen eläinlajien ja -ryhmien rehun lisäaineina sallitut tai kielletyt, joita esiintyy usein ei-lääkinnällisissä esiseoksissa ja rehuseoksissa, joissa niiden käyttö on kielletty; tarkastukset olisi kohdennettava kyseisten aineiden esiintymiseen esiseoksissa ja rehuseoksissa, jos toimivaltainen viranomais arvioi todennäköisyyden havaita sääntöjenvastaisuuksia kasvaneen; tarkastusten

tuloksista olisi raportoitava liitteessä II esitettyä mallia käyttäen;

- c) rehujen lisäaineena käytettävien antibioottien vähittäisen käytöstä poistaminen liitteen II mukaisesti;
- d) eläinperäisten rehuaineiden tuotantoa ja käyttöä koskevien rajoitusten täytäntöönpano liitteen III mukaisesti;
- e) kuparin ja sinkin määrä sianrehuseoksissa liitteen IV mukaisesti.
2. Suositellaan, että EFTA-valtiot sisällyttävät 1 kohdassa tarkoitetun yhteensovitetun tarkastusohjelman tulokset erillisenä lukuna vuosittaiseen tarkastuskertomukseensa, joka on toimitettava EFTAn valvontaviranomaiselle 1 päivään huhtikuuta 2007 mennessä, ETA-sopimuksen liitteessä I olevan II luvun 31a kohdassa tarkoitetun säädöksen (*Neuvoston direktiivi 95/53/EY*) 22 artiklan 2 kohdan sekä kertomuksen yhdenmukaistetun mallin viimeisimmän version mukaisesti.

Tehty Brysselissä 17 päivänä toukokuuta 2006.

*EFTAn valvontaviranomaisen
puolesta*

Kristján Andri Stefánsson
Kollegion jäsen

Niels Fenger
Johtaja

LIITE I

Tiettyjen mykotoksiinien (aflatoksiini B1, okratoksiini A, tsearaleni, deoksinivalenoli, fumonisiinit sekä T-2 ja HT-2-toksiinit) pitoisuudet rehuissa

Kaikista testinäytteistä saadut yksittäiset tulokset; 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettun raportin malli

Eläinten rehut			Näytteenotto (satunnais- vai kohdennettu otanta)	Mykotoksiinilaji ja -pitoisuus (µg/kg:ssa rehua, jonka kosteuspitoisuus on 12 %)					
Luokka ^(a)	Laji ^(b)	Alkuperämaa		Aflatoksiini B1	Okratoksiini A	Tsearaleni	Deoksinivalenoli	Fumonisiinit ^(c)	T-2- ja HT-2-toksiinit ^(d)

^(a) Valitaan jokin seuraavista luokista: rehuaine, rehun lisäaine, esiseos, täydennysrehu, täysrehu, rehuseos

^(b) Valitaan jokin seuraavista: a) rehuaineiden osalta ETA-sopimuksen liitteessä I olevan II luvun 14a kohdassa tarkoitettun säädöksen (Neuvoston direktiivi 96/25/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 1996, rehuaineiden liikkuvuudesta, direktiivien 70/524/ETY, 74/63/ETY, 82/471/ETY ja 93/74/ETY muuttamisesta sekä direktiivin 77/101/ETY kumoamisesta) liitteen B osassa vahvistettu rehuaineen nimi; b) muiden rehujen osalta eläinlajit, joille rehu on tarkoitettu.

^(c) Fumonisiini B1:n ja fumonisiini B2:n pitoisuudet voidaan raportoida yhteismääränä.

^(d) T-2- ja HT-2-toksiinien pitoisuudet voidaan raportoida yhteismääränä.

Toimivaltaisen viranomaisen olisi myös ilmoitettava

- toteutetut toimenpiteet, jos aflatoksiini B1:n sallittu enimmäismäärä ylittyy;
- käytetyt määrittämenetelmät;
- toteamisrajat.

LIITE II

Tiettyjen rehun lisäaineina kiellettyjen lääkeaineiden esiintyminen

Eräitä lääkeaineita voidaan käyttää laillisesti lisäaineina tietyille eläinlajeille ja -ryhmille tarkoitetuissa esiseoksissa ja rehuseoksissa, kunhan ETA-sopimuksen liitteessä I olevan II luvun kohdassa 1a tarkoitetun säädöksen (*Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1831/2003*) 10 artiklassa säädetyt vaatimukset täyttyvät.

Jos rehuissa esiintyy kiellettyjä lääkeaineita, katsotaan, että sääntöjä on rikottu.

Valvottavat lääkeaineet olisi valittava seuraavasta luettelosta:

1. Vain tietyille eläinlajeille ja -ryhmille tarkoitetuissa rehuissa lisäaineina sallitut lääkeaineet:

dekokinaatti (Deccox)

diklatsuriili (Clinacox 0,2 %)

halofuginonihydrobromidi (Stenorol)

lasalosidinatrium A (Avatec 15 %)

maduramisiiniammonium, alfa (Cygro 1 %)

monensiinatrium (Elancoban G100, 100, G200, 200)

narasiini

narasiini — nikarbatsiini (Maxiban G160)

robenidiinihydrokloridi (Cycostat 66G)

salinomysiini-natrium (Sacox 120G, 120)

semduramisiini-natrium (Aviax 5 %)

2. Lääkeaineet, joita ei enää sallita rehun lisäaineina:

amproliumi

amproliumi/etopabaatti

arprinosidi

avilamysiini

avoparsiini

karbadoksi

dimetridatsoli

dinitolmidi

flavofosfolipoli

ipronidatsoli

metiklorpindoli

metiklorpindoli/metyylibensokvatti

nikarbatsiini
 nifursoli
 olakvindoksi
 ronidatsoli
 spiramysiini
 tetrasykliinit
 tylosiinifosfaatti
 virginiamysiini
 sinkkibasitrasini
 muut mikrobilääkkeet

3. Lääkeaineet, jotka eivät ole olleet milloinkaan sallittuja rehun lisäaineina:

muut aineet

Kaikista vaatimusten vastaisista testinäytteistä saadut yksittäiset tulokset 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun raportin malli

Rehutyypin (eläinlaji ja -ryhmä)	Todettu aine	Todettu pitoisuus	Rikkomuksen peruste ^(e)	Toteutetut toimet

^(e) Syy kielletyn aineen esiintymiseen rehussa toimivaltaisen viranomaisen suorittaman tutkimuksen perusteella.

Toimivaltaisen viranomaisen olisi myös ilmoitettava

- testinäytteiden kokonaismäärä
- tutkittujen aineiden nimet
- käytetyt määrittämenetelmät
- toteamisrajat.

LIITE III

Eläinperäisten rehuaineiden tuotannon ja käytön rajoitukset

EFTA-valtioiden olisi vuoden 2006 aikana toteutettava yhteensovitettu tarkastusohjelma, jolla selvitetään, onko eläinperäisten rehuaineiden tuotantoa ja käyttöä koskevia rajoituksia noudatettu, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 95/53/EY 3–13 artiklan ja 15 artiklan soveltamista.

Eriyisesti sen varmistamiseksi, että kieltoa prosessoidun eläinproteiinin käytöstä eräiden eläinten ruokinnassa todella noudatetaan ETA-sopimuksen liitteessä I olevan I luvun 7.1.12 kohdassa tarkoitetun säädöksen (*Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001, annettu 22 päivänä toukokuuta 2001, tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä*)⁽¹⁾ liitteessä IV määrättyllä tavalla, EFTA-valtioiden olisi pantava täytäntöön kohdistettuihin tarkastuksiin perustuva erityinen tarkastusohjelma. Ohjelman taustalla olisi direktiivin 95/53/EY 4 artiklan mukaisesti oltava riskiperusteinen strategia, jossa otetaan huomioon kaikki tuotantovaiheet ja kaikki tilat, joissa rehua tuotetaan, käsitellään tai annetaan eläimille. EFTA-valtioiden olisi määriteltävä erityisen huolellisesti arviointiperusteet, joihin riskin voidaan katsoa liittyvän. Perusteet olisi painotettava oikeassa suhteessa riskiin. Tarkastustiheyden ja rehujen tuotanto- ja käsittelytiloissa analysoitavien näytteiden lukumäärän olisi oltava oikeassa suhteessa kyseisten tilojen eri painotusten yhteismäärään.

Valvontaohjelmaa laadittaessa olisi otettava huomioon seuraavat ohjeelliset tilat ja kriteerit:

Tilat	Arviointiperusteet	Painotus
Rehutehtaat	<ul style="list-style-type: none"> — Rehutehtaat, joilla tuotetaan erillisillä tuotantolinjoilla märehittäjille ja muille kuin märehittäjille tarkoitettuja rehuseoksia, jotka sisältävät poikkeusluvan mukaisesti prosessoituja eläinperäisiä proteiineja — Rehutehtaat, joilla sääntöjä on jätetty noudattamatta aikaisemmin tai joiden kohdalla sitä on epäilty — Rehutehtaat, joilla prosessoidaan suuria määriä maahantuotuja rehuja, joiden proteiiniipitoisuus on korkea, esim. kalajauhoa, soijajauhoa, maissitärkkelysjauhoa ja proteiiniitivistettä — Rehutehtaat, joilla tuotetaan suuria määriä rehuseoksia — Sisäisistä toimintatavoista johtuva ristikontaminaation riski (vakiosiiilot tietyille tuotteille, tuotantolinjojen erottamisen valvonta, ainesosien valvonta, oma valvontalaboratorio, näytteenottomenettelyt) 	
Rajavalvontapisteet ja muut yhteisöön-tuontipaikat	<ul style="list-style-type: none"> — Suuri/pieni määrä maahantuotua rehua — Rehut, joiden proteiiniipitoisuus on suuri 	
Maatilat	<ul style="list-style-type: none"> — Tilat, jotka tekevät rehusekoituksen itse ja käyttävät poikkeusluvan saaneita prosessoituja eläinperäisiä proteiineja — Tilat, joilla pidetään sekä märehittäjiä että muita lajeja (ristiinuokinnan vaarat) — Tilat, joille ostetaan irtorehua 	
Jälleenmyyjät	<ul style="list-style-type: none"> — Tukku liikkeitä ja välivarastot, joissa pidetään runsaasti proteiinia sisältäviä rehuja — Kaupattavan irtorehun suuri määrä — Ulkomailta tuotettujen rehuseosten jälleenmyyjät 	

⁽¹⁾ EYVL L 147, 31.5.2001, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1993/2004 (EUVL L 344, 20.11.2004, s. 12).

Tilat	Arviointiperusteet	Painotus
Rahtisekoittajat	<ul style="list-style-type: none"> — Rahtisekoittajat, jotka tuottavat rehua sekä märehitjölle että muille eläimille — Rahtisekoittajat, jotka ovat aikaisemmin jättäneet noudattamatta sääntöjä tai joiden voidaan epäillä olevan noudattamatta niitä — Rahtisekoittajat, jotka käsittelevät runsaasti proteiinia sisältäviä rehua — Rahtisekoittajat, jotka tuottavat suuria määriä rehua — Suuri määrä palvelun kohteena olevia maatiloja, joiden joukossa myös märehitjiä pitäviä maatiloja 	
Kuljetusvälineet	<ul style="list-style-type: none"> — Prosessoitujen eläinperäisten proteiinien ja rehujen kuljetuksessa käytettävät ajoneuvot — Ajoneuvot, joiden osalta sääntöjä on jätetty noudattamatta aikaisemmin tai joiden osalta sääntöjen noudattamatta jättämistä voidaan epäillä 	

Vaihtoehtona näille ohjeellisille tuotanto- ja käsittelytiloille ja arviointiperusteille EFTA-valtiot voivat toimittaa omat riskiarviot EFTAn valvontaviranomaiselle 31 päivään toukokuuta 2006 mennessä.

Näytteenotto olisi kohdennettava eriin tai tilanteisiin, joissa ristikontaminaatio kiellettyjen prosessoitujen proteiinien kanssa on todennäköisintä (ensimmäinen erä sellaisen rehu kuljetuksen jälkeen, joka on sisältänyt kyseisessä erässä kiellettyjä eläinproteiineja, tai tuotantolinjan teknisten ongelmien tai muutosten jälkeen tai kun irtorehun varastosäiliöissä tai siloissa on tehty muutoksia).

Tarkastusten yhteydessä voidaan myös analysoida ajoneuvojen, tuotantolaitteiston ja varastoalueiden pölyisyys.

Jokaisessa EFTA-valtiossa olisi suoritettava vuosittain vähintään 10 tarkastusta 100 000 tuotettua rehuseostonna kohti. Jokaisessa EFTA-valtiossa olisi otettava vuosittain vähintään 20 virallista näytettä 100 000 tuotettua rehuseostonna kohti. Ennen vaihtoehtoisten menetelmien hyväksymistä näytteet olisi analysoitava käyttämällä ETA-sopimuksen liitteessä I olevan II luvun 31i kohdassa tarkoitetussa säädöksessä (*Komission direktiivi 2003/126/EY, annettu 23 päivänä joulukuuta 2003, analyysimenetelmästä eläinperäisten ainesosien määrittämiseksi rehujen virallista tarkastusta varten*)⁽¹⁾ selostettua mikroskooppitutkimusta ja arviointia. Kiellettyjen eläinperäisten ainesosien pieniäkin pitoisuuksia rehuissa olisi pidettävä asianomaisen rehukiellon rikkomisena.

Tarkastusohjelmista saatavat tulokset olisi toimitettava EFTAn valvontaviranomaiselle seuraavia malleja käyttäen:

Yhteenveto tarkastuksista, joiden aiheena olivat eläinperäisen rehun käytön rajoitukset eläinten ruokinnassa (kiellettyjen prosessoitujen eläinperäisten proteiinien käyttäminen ruokinnassa)

A. Dokumentoidut tarkastukset

Vaihe	Tarkastusten määrä (tarkastukset, joissa kontrolloidaan prosessoitujen eläinperäisten proteiinien esiintyminen)	Laboratoriotestien sijasta esim. asiakirjojen tarkastuksessa todettujen rikkomisten lukumäärä
Rehuaineen maahantuonti		
Rehuaineen varastointi		
Rehutehtaat		
Tilasekoitus / rahti-sekoittajat		

⁽¹⁾ EUVL L 339, 24.12.2003, s. 78.

C. **Tiivistelmä märehäjille tarkoitettujen rehujen näytteissä todetuista kielletyistä prosessoiduista eläinperäisistä proteiineista**

	Näytteenotto-kuukausi	Kontaminaation tyyppi, aste ja alkuperä	Sovelletut seuraamukset (tai muut toimenpiteet)
1			
2			
3			
4			
5			
...			

LIITE IV

Näytekohtaiset tulokset kaikista sianrehuseosten kupari- ja sinkkipitoisuutta koskevista näytteistä (sekä vaatimusten mukaisista että niiden vastaisista)

Rehuseostyyppi (eläinryhmä)	Hivenaine (kupari tai sinkki)	Havaittu määrä (mg/kg:ssa täysrehua)	Enimmäismäärän ylityksen syy ^(*)	Toteutetut toimet

(*) Toimivaltaisen viranomaisen tekemän tutkimuksen perusteella todettu syy.